

जनगणनाको परिचय

१. नेपालमा कहिले देखि जनगणना गर्ने काम शुरु भएको हो?

उत्तर:- नेपालमा बि.सं. १९६८ (सन् १९११) साल देखि जनगणना गर्ने काम शुरु भएको हो ।

२. नेपालमा जनगणना कति कति बर्षको अन्तरालमा संचालन हुँदै आएको छ?

उत्तर:- नेपालमा प्रत्येक १०/१० बर्षको अन्तरमा जनगणना संचालन हुँदै आएको छ ।

३. नेपालमा कहिले देखि आधुनिक जनगणना शुरु भएको मानिन्छ ?

उत्तर:- नेपालमा बि.सं. २००९/११ (सन् १९५२/५४) साल देखि संचालन भएका जनगणनाहरु आधुनिक (वैज्ञानिक) जनगणना मानिन्छ ।

४. जनगणना भन्नाले के बुझिन्छ?

उत्तर:-नेपालमा अक्सर बसोबास गरेका सबै व्यक्तिको घरदैलोमा गणकहरु एकै समयमा पुगी निर्धारित समयभित्र परिवार तथा परिवारका सबै व्यक्तिहरुको जनसांख्यिक, सामाजिक तथा आर्थिक विवरणहरु संकलन गर्ने र यसरी संकलित तथ्याङ्कको प्रशोधन, सारिणीकरण एवं प्रकाशन गर्ने समष्टिगत प्रक्रियालाई “जनगणना” भनिन्छ ।

५. जनगणनालाई किन महत्वपूर्ण राष्ट्रिय अभियानको रूपमा लिईन्छ?

उत्तर:- जनगणना संचालनको लागि ठूलो परिमाणमा आर्थिक स्रोत साधन तथा जनशक्ति प्रयोग हुने र तयारीको लागि समेत लामो समय लाग्ने भएकोले जनगणनालाई एक महत्वपूर्ण राष्ट्रव्यापी महाअभियानको रूपमा लिईन्छ ।